Ministerie van Justitie en Veiligheid

de minister van Asiel en Migratie
de minister van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en Nat.

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Kamerbrief toelichting op de maatregel tot het weren van extremistische sprekers

Datum
22 mei 2026

Onze referentie
7636614

Bijlage(n)
1

1. Aanleiding

Tijdens het debat over de bevindingen van de Taskforce Antisemitismebestrijding op 21 april jl. heeft de minister van Justitie en Veiligheid uw Kamer toegezegd u te verzoeken uw Kamer een brief te sturen over de vreemdelingrechtelijke maatregel in Nederland om extremistische vreemdelingen te weren. Zoals aangegeven door de minister van Justitie en Veiligheid ligt de bevoegdheid voor het uitvoeren van deze maatregelen bij u als minister van Asiel en Migratie. Daarnaast is op 12 mei jl. de motie van de leden Bikker en Ellian over de toegang tot Nederland weigeren aan Kanye West aangenomen. Tijdens het Vragenuur van 2 juni jl. heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid toegezegd de Kamer deze week te informeren over welke mogelijkheden er binnen de huidige wetgeving zijn om mensen zoals Kanye West te weren (in reactie op voornoemde motie) en na te gaan op welke gronden landen zoals Italië, Polen en Frankrijk Kanye West wel hebben weten te weren.

Met deze brief informeert u, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid, de Kamer nader over deze maatregel om in het belang van de openbare orde en nationale veiligheid extremistische vreemdelingen uit Nederland te weren en wordt invulling gegeven aan voornoemde toezeggingen. Tot slot geef u uitvoering aan de motie van de leden Bikker en Ellian.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met verzending van de Kamerbrief Toelichting op de maatregel tot het weren van extremistische sprekers naar de Tweede Kamer, door de minister van Asiel en Migratie, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid.

3. Kernpunten

In de Kamerbrief wordt ingegaan op:

- De aanleiding voor deze brief, de diverse toezeggingen en de motie Bikker/Ellian.
- De totstandkoming en versterking van de maatregel
    - De oorsprong in het Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme uit 2014.
    - Versterking van de maatregel in 2023.
- De inzet van de maatregel

    - Verantwoordelijkheidsverdeling MAenM, MJenV en MBZ.
    - Beoordelingskader
- Motie Bikker en Ellian
    - Toelichting op de beoordeling van de mogelijkheden tot weren van de rapper Kanye West
    - Uitvoering van de motie Bikker/Ellian en toezeggingen mondeling vragenuur van 2 juni jl.

4. Toelichting

De Kamerbrief licht toe dat de maatregel voortkomt uit maatregel 20f van het Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme (2014) en in 2023 is verbreed en geïntensiveerd, zonder onderscheid naar ideologische stroming.

De inzet omvat, afhankelijk van het individuele geval, visumweigering, signalering in SIS III ten behoeve van grensweigering en, waar aan de orde, een ongewenstverklaring of inreisverbod.

De verantwoordelijkheidsverdeling is als volgt: de IND beslist namens de minister van Asiel en Migratie; bij visumplichtige derdelanders beslist de minister van Buitenlandse Zaken; de NCTV is gemachtigd om persoonsgegevens te verwerken ten behoeve van duiding.

De IND beschikt niet over een zelfstandige duidingsexpertise en baseert besluiten op informatie van partners en de duidingen van de NCTV, aangevuld met andere bronnen zoals de AIVD, politie en het lokaal gezag.

Het beoordelingskader vereist een substantiële drempel: alleen op basis van concrete en verifieerbare informatie kan worden vastgesteld dat sprake is van een gevaar voor de openbare orde of nationale veiligheid, waarna per geval het passende instrument wordt gekozen.

De brief adresseert nadrukkelijk het spanningsveld met de vrijheid van meningsuiting: die vrijheid is uitgangspunt, maar niet onbeperkt; bij strafbare uitingen kunnen het OM en de politie optreden en kan de burgemeester, indien nodig, preventieve beperkingen of verboden opleggen.

Tot slot gaat de brief in op de mogelijkheden tot weren van de rapper Kanye West, in reactie op de motie Bikker/Ellian. De toepassing van vreemdelingrechtelijke maatregelen, waaronder een ongewenstverklaring, een inreisverbod, een signalering in het Schengeninformatiesysteem, vereist een individuele beoordeling aan de hand van de geldende nationale en Europese juridische regels. In deze zaak heeft de Minister van Asiel en Migratie die individuele beoordeling verricht. Daarbij heeft u zich voor een belangrijk deel gebaseerd op een duiding van de NCTV over Kanye West. De uitkomst van die evaluatie is dat er tot op heden onvoldoende grond is om Kanye West vanwege een mogelijke bedreiging voor de openbare orde de toegang tot Nederland te weigeren.

Afstemming
De inhoud van de brief is tot stand gekomen in afstemming met de IND en de NCTV.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Toezicht, Regulier en Nat.

Datum
22 mei 2026

Onze referentie
7636614